

122/2000 Sb.

Zákon

ze dne 7. dubna 2000

O ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů

Vyhlášeno dne 12. května 2000, datum poslední novelizace 1. února 2022

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Ochrana sbírek muzejní povahy

§ 1

Předmět úpravy

Tímto zákonem se stanoví podmínky ochrany sbírek, uchovávaných zejména v muzeích a galeriích, stanoví se podmínky a způsob vedení evidence sbírek muzejní povahy, práva a povinnosti vlastníků sbírek muzejní povahy, upravují se veřejně prospěšné služby, vybrané veřejně prospěšné služby a standardizované veřejně prospěšné služby poskytované muzei a galeriemi a stanoví se podmínky jejich poskytování a správní tresty za porušení stanovených povinností.

§ 2

Vymezení základních pojmů

(1) Sbírkou muzejní povahy je sbírka, která je ve své celistvosti významná pro prehistorii, historii, umění, literaturu, techniku, přírodní nebo společenské vědy; tvoří ji soubor sbírkových předmětů shromážděných lidskou činností (dále jen „sbírka“). Má se za to, že sbírka je věcí hromadnou.

(2) Sbírka, jejímž vlastníkem je Česká republika nebo územní samosprávný celek, je veřejným statkem podle zvláštního právního předpisu⁵⁾.

(3) Sbírkovým předmětem podle odstavce 1 je věc movitá nebo nemovitost nebo soubor těchto věcí, a to přírodnina nebo lidský výtvar. Sbírkovým předmětem podle odstavce 1 jsou také preparáty lidských a zvířecích těl nebo jejich částí a kosterní pozůstatky lidské a zvířecí.

(4) Muzeem je instituce, která získává a shromažďuje přírodniny a lidské výtvary pro vědecké a studijní účely, zkoumá prostředí, z něhož jsou přírodniny a lidské výtvary získávány, z vybraných přírodnin a lidských výtvarů

vytváří sbírky, které trvale uchovává, eviduje a odborně zpracovává, umožňuje způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu jejich využívání a zpřístupňování poskytováním vybraných veřejně prospěšných služeb, přičemž účelem těchto činností není zpravidla dosažení zisku. Galeríí je muzeum specializované na sbírky výtvarného umění.

(5) Veřejně prospěšnými službami poskytovanými muzeem nebo galerií jsou služby, které slouží k uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti (dále jen „veřejná služba“). Veřejné služby jsou zčásti nebo zcela financovány z veřejných rozpočtů.

(6) Vybranými veřejnými službami jsou veřejné služby podle odstavce 5 spočívající ve zpřístupňování a využívání sbírek nebo jednotlivých sbírkových předmětů a poznatků o přírodě a historii z nich získaných prostřednictvím muzejních výstav, muzejních programů, muzejních publikací a poskytování informací o přírodě nebo společnosti, získaných studiem přírodnin nebo lidských výtvorů, sbírek a sbírkových předmětů nebo prostředí, z něhož jsou sbírkové předměty získávány.

(7) Standardizovanými veřejnými službami jsou vybrané veřejné služby podle odstavce 6, pro něž jsou stanoveny standardy tímto zákonem v rozsahu a struktuře zaručujícími jejich územní, časovou, ekonomickou a fyzickou dostupnost.

(8) Poskytovateli standardizovaných veřejných služeb jsou muzea a galerie, které spravují sbírky zapsané v centrální evidenci sbírek (dále jen „centrální evidence“), jejichž vlastníkem je Česká republika nebo územní samosprávný celek, (dále jen „poskytovatel“). Sít poskytovatelů zveřejní Ministerstvo kultury (dále jen „ministerstvo“) v informačním systému s dálkovým přístupem.¹⁾

(9) Garanty poskytování standardizovaných veřejných služeb jsou zřizovatelé poskytovatelů, nebo ti, kdo vůči poskytovatelům plní funkci zřizovatele (dále jen „garanti“).

Centrální evidence

§ 3

(1) Ministerstvo vede centrální evidenci.

(2) Do centrální evidence ministerstvo zapíše sbírky, jejichž vlastníkem je Česká republika nebo územní samosprávný celek. Sbírký ostatních vlastníků se do centrální evidence zapíší, jestliže o tom rozhodne ministerstvo na základě žádosti vlastníka sbírky.

(3) Ministerstvo zapíše do centrální evidence pouze sbírku, která se trvale nachází na území České republiky a která obsahuje nejméně 5 sbírkových předmětů.

(4) Centrální evidence je veřejnosti přístupným informačním systémem. Údaje o vlastníkovi sbírky a místě uložení sbírky, není-li jím Česká republika nebo územní samosprávný celek, lze zájemci sdělit jen se souhlasem vlastníka sbírky.

§ 4

- (1) Žádost podle § 3 odst. 2 věty druhé podává vlastník sbírky ministerstvu na tiskopisu, jehož vzor je uveden v prováděcím právním předpise.
- (2) Ministerstvo může vyzvat vlastníka sbírky, aby odstranil nedostatky žádosti poskytl doplňující údaje potřebné k posouzení žádosti nebo aby poskytl bližší vysvětlení k údajům uvedeným v žádosti; ve výzvě ministerstvo stanoví lhůtu, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy.
- (3) Stane-li se vlastníkem sbírky Česká republika nebo územní samosprávný celek, platí ustanovení odstavců 1 a 2 pro organizace státu nebo územního samosprávného celku, které sbírky spravují, obdobně s tím, že žádost o zápis do centrální evidence jsou povinny podat bez zbytečného odkladu.

§ 5

- (1) Splňuje-li soubor předmětů, uvedený v žádosti, znaky sbírky podle § 2 odst. 1, zapíše ministerstvo sbírku do centrální evidence. K posuzování souboru předmětů si ministerstvo vyžádá stanovisko Rady pro centrální evidenci sbírek (dále jen „Rada“), kterou zřídí, vydá její stanovy a jednací řád. Osvědčení o provedeném zápisu vydá ministerstvo na tiskopisu, jehož vzor je uveden v prováděcím právním předpise.
- (2) Nesplňuje-li soubor předmětů, uvedený v žádosti, znaky sbírky podle § 2 odst. 1, ministerstvo žádost zamítne.
- (3) Nevyhoví-li žadatel výzvě ministerstva, učiněné podle § 4 odst. 2, ministerstvo řízení o žádosti zastaví.
- (4) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 a 3 není přípustný opravný prostředek ve správním řízení.

§ 6

- (1) Do centrální evidence se zapisuje
- a) název sbírky,
 - b) popis sbírky, který obsahuje její charakteristiku, obor, který dokumentuje, označení území, z něhož jsou jednotlivé sbírkové předměty převážně získávány, časové období, které převážně dokumentuje, a výčet charakteristických druhů sbírkových předmětů,
 - c) seznam sbírkových předmětů nebo výčet evidenčních čísel jednotlivých sbírkových předmětů, které sbírku tvoří ke dni zápisu do centrální evidence,
 - d) místo uložení sbírky,
 - e) vlastník sbírky, a sice Česká republika nebo příslušný územní samosprávný celek, nebo jméno, příjmení a místo trvalého pobytu fyzické osoby, a jde-li o občana České republiky, i jeho rodné číslo, nebo název a sídlo právnické osoby, včetně organizační složky na území České republiky, patřící právnické osobě se sídlem v zahraničí, a identifikační číslo osoby,
 - f) správce sbírky, jde-li o sbírku ve vlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku nebo o sbírku kterou fyzická nebo právnická osoba spravuje na základě smlouvy s vlastníkem sbírky; pro rozsah zapisovaných

údajů týkajících se správce sbírky platí obdobně písmeno e),

g) evidenční číslo sbírky přidělené ministerstvem,

h) datum zápisu sbírky do centrální evidence.

(2) Pokud jsou součástí sbírky archiválie,²⁾ vyznačí se tato skutečnost v centrální evidenci.

(3) Vlastník sbírky, který požádal o zápis do centrální evidence, nesmí ode dne podání žádosti do dne obdržení osvědčení o provedení zápisu, nebo do dne obdržení rozhodnutí o zamítnutí žádosti nebo rozhodnutí o zastavení řízení, provádět takové úkony, které by měly za následek změnu údajů podle odstavce 1 písm. a) až d).

§ 7

(1) Dojde-li ke změně týkající se údajů uvedených v § 6 odst. 1 písm. a), b), d), e) a f), je vlastník sbírky povinen do 15 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, podat ministerstvu písemný návrh na změnu zápisu v centrální evidenci.

(2) Má-li dojít ke změně týkající se údaje uvedeného v § 6 odst. 1 písm. c), je vlastník sbírky povinen předtím, než ke změně dojde, podat ministerstvu písemný návrh na změnu zápisu v centrální evidenci. Ministerstvo v tomto případě posuzuje úplnost a správnost údajů zapsaných v seznamu sbírkových předmětů, nebo opodstatněnost vyřazení sbírkového předmětu z tohoto seznamu.

(3) V případech podle odstavců 1 a 2 platí ustanovení § 4 odst. 3 a § 6 odst. 3 obdobně.

(4) Změnu zápisu v centrální evidenci ministerstvo provede v případech podle odstavce 1 do 15 dnů ode dne doručení návrhu a v případech podle odstavce 2 do 30 dnů ode dne doručení návrhu a ve stejných lhůtách o tom vlastníka sbírky vyrozumí. V opačném případě vydá ministerstvo rozhodnutí, jímž návrh zamítne; ustanovení § 5 odst. 4 platí obdobně.

(5) Je-li vlastníkem sbírky Česká republika nebo územní samosprávný celek, platí ustanovení odstavců 1 až 4 pro organizace státu nebo územního samosprávného celku, které sbírku spravují, obdobně.

§ 8

(1) Ministerstvo z vlastního nebo jiného podnětu rozhodnutím zruší zápis sbírky v centrální evidenci,

a) jestliže sbírka přestane naplňovat znaky sbírky muzejní povahy uvedené v § 2 odst. 1; k rozhodnutí si ministerstvo vyžádá stanovisko Rady,

b) jestliže sbírka nebo jednotlivé sbírkové předměty byly fyzicky zničeny v takovém rozsahu, že sbírka přestala být ve své celistvosti významná pro prehistorii, historii, umění, literaturu, techniku, přírodní nebo společenské vědy, nebo

c) stane-li se sbírka součástí jiné sbírky.

(2) Ministerstvo rozhodnutím zruší zápis sbírky v centrální evidenci i tehdy, nejsou-li splněny podmínky podle odstavce 1, požádá-li o zrušení zápisu vlastník sbírky; toto právo nemá stát ani územní samosprávný celek.

(3) V rozhodnutí podle odstavce 2 ministerstvo stanoví datum, k němuž se zápis sbírky v centrální evidenci ruší. Ministerstvo zruší zápis sbírky v centrální evidenci ke dni, který vlastník sbírky v žádosti navrhne, nebo ve lhůtě sjednané podle § 10 odst. 4 tohoto zákona.

(4) V případech podle odstavců 1 a 2 platí ustanovení § 4 odst. 3 a § 6 odst. 3 obdobně.

Ochrana sbírek

§ 9

(1) Vlastník sbírky zapsané v centrální evidenci je povinen

- a) zajistit ochranu sbírky před krádeží a vloupáním;
- b) zajistit ochranu sbírky před poškozením, zejména nepříznivými vlivy prostředí;
- c) zajistit preparaci, konzervování a restaurování sbírky, je-li to třeba k jejímu trvalému uchování;
- d) vést sbírkovou evidenci, která obsahuje tyto záznamy:
 - 1. název a stručný popis jednotlivých sbírkových předmětů, popřípadě materiál, z něhož jsou vyrobeny, rozměry, hmotnost, časové zařazení, datum získání, identifikace autora nebo výrobce a další identifikační znaky,
 - 2. označení území, z něhož sbírkové předměty pocházejí, je-li známo,
 - 3. způsob a okolnosti nabytí jednotlivých sbírkových předmětů (například sběr, dar, dědictví, koupě),
 - 4. stav sbírkových předmětů,
 - 5. evidenční čísla jednotlivých sbírkových předmětů,
 - 6. označení archiválií,²⁾ jsou-li součástí sbírky;
- e) uchovávat sbírku v její celistvosti tak, jak byla zapsána do centrální evidence, s výjimkou vyřazení sbírkových předmětů ze sbírky nebo zařazení nových sbírkových předmětů do sbírky za podmínek stanovených tímto zákonem;
- f) umožnit zpřístupnění sbírky nebo jednotlivých sbírkových předmětů veřejnosti pro studijní a vědecké účely vystavováním, veřejným předváděním jejich vzhledu, popřípadě funkce nebo zapůjčováním k dočasnému vystavování nebo veřejnému předvádění jejich vzhledu, popřípadě funkce v tuzemsku nebo v zahraničí s výjimkou podle odstavce 4;
- g) stanovit režim zacházení se sbírkou nebo jednotlivými sbírkovými předměty a dbát na jeho dodržování;
- h) provést mimořádnou inventarizaci sbírky nebo její určené části na základě rozhodnutí ministerstva;
- i) provádět každoroční inventarizaci sbírek nebo jejich určených částí, s výjimkou sbírky nebo její části, u níž byla v předchozím roce provedena inventarizace mimořádná;

- j) vyřazovat sbírkové předměty ze sbírky z důvodů jejich neupotřebitelnosti, přebytku, výměny nebo ztráty a dbát, aby údaje ve sbírkové evidenci byly v souladu se skutečným stavem a s údaji v centrální evidenci;
- k) umožnit zaměstnanci ministerstva provést kontrolu plnění ustanovení tohoto zákona;
- l) strpět označení budovy, v níž je sbírka umístěna, předepsaným mezinárodním znakem, a to již v době míru tak, aby byla sbírka chráněna pro případ ozbrojeného konfliktu;
- m) při převodu vlastnictví ke sbírce upozornit nabyvatele na skutečnost, že tato sbírka je zapsána v centrální evidenci;
- n) oznámit ministerstvu zničení nebo odcizení sbírky nebo jednotlivých sbírkových předmětů, a to do 30 dnů ode dne, kdy se o tomto zničení nebo odcizení dozvěděl, a poskytnout Policii České republiky evidenční, popřípadě obrazové záznamy odcizených sbírkových předmětů.

(2) Sbíрку zapsanou v centrální evidenci ani její jednotlivé sbírkové předměty nelze zastavit nebo zatížit jinými věcnými právy. Úkon, kterým je tento zákaz porušen, je od samého počátku neplatný.

(3) Povinnosti uvedené v odstavci 1 vykonávají organizace státu nebo územního samosprávného celku, které spravují sbírky, jejichž vlastníkem je Česká republika nebo územní samosprávný celek.

(4) Povinnost podle odstavce 1 písm. f) se nevztahuje na sbírky nebo sbírkové předměty, které

- a) jsou provizorně uloženy v prostorách, v nichž s nimi nelze nakládat, aniž by byla ohrožena jejich bezpečnost nebo fyzický stav,
- b) pro svůj stav nebo charakter neumožňují zpřístupnění veřejnosti, aniž by byla ohrožena jejich fyzická podstata,
- c) jsou preparovány, konzervovány nebo restaurovány.

(5) Sbírkový předmět je podle odstavce 1 písm. j) neupotřebitelným, je-li nevratně poškozen nebo fyzicky dožil. Sbírkový předmět je podle odstavce 1 písm. j) přebytkovým, neodpovídá-li charakteru sbírky a nezhodnocuje ji.

§ 10

(1) Vlastník sbírky zapsané do centrální evidence má právo na

- a) odbornou pomoc, jíž jsou mu povinny bezplatně poskytnout organizace státu nebo územního samosprávného celku určené ministerstvem,
- b) služby, jež jsou mu povinny za úplatu poskytnout organizace státu nebo územního samosprávného celku určené ministerstvem.

(2) Odborná pomoc podle odstavce 1 písm. a) zahrnuje odborné určení sbírkových předmětů a jejich třídění, odborné určení vhodných podmínek a způsobu ukládání, uchovávání nebo vystavování sbírek a sbírkových předmětů včetně určení vhodných podmínek prostředí jejich uchovávání, revizi sbírek z hlediska potřeby preparace, konzervování nebo restaurování, poradenskou činnost týkající se evidence, inventarizace nebo vývozu sbírkových předmětů do zahraničí. Služby podle odstavce 1 písm. b) zahrnují preparaci, konzervování a restaurování.

(3) Vlastníku sbírky zapsané do centrální evidence mohou být poskytnuty z veřejných prostředků účelově určené příspěvky na

- a) vybavení objektů, kde je sbírka umístěna, zabezpečovacími a protipožárními systémy,
- b) preparaci, konzervování a restaurování sbírkových předmětů,
- c) pořizování registru ohrožených sbírkových předmětů a dalších registrů sloužících ke zmírnění následků krádeží a k operativní evidenci sbírkových předmětů,
- d) instalaci expozic a výstav,
- e) zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, nebo
- f) plnění opatření vyplývajících z mezinárodních smluvních závazků České republiky, které se týkají ochrany, uchovávání a prezentace sbírek.

(4) Poskytnutí příspěvku podle odstavce 3 může být podmíněno lhůtou, během níž vlastník sbírky nepodá návrh na zrušení zápisu sbírky v centrální evidenci. Podá-li vlastník sbírky návrh na zrušení zápisu sbírky v centrální evidenci před uplynutím této lhůty, je povinen vrátit orgánu, který mu příspěvek poskytl, poměrnou část tohoto příspěvku.

(5) Česká republika a územní samosprávné celky u sbírek a sbírkových předmětů, které vlastní, dbají o plnění povinností, stanovených tímto zákonem vlastníkov, a pečují o rozmnožování sbírek. Sbírkou soustřeďují zejména v jimi zřízených muzeích a galeriích.

Standardy

§ 10a

(1) Standardem územní dostupnosti je síť poskytovatelů, zveřejněná ministerstvem podle § 2 odst. 8.

(2) Standardem časové dostupnosti je zajišťování standardizovaných veřejných služeb poskytovateli v tomto stanoveném rozsahu a struktuře:

- a) zpřístupnění sbírky, kterou poskytovatel spravuje, nebo vybraných sbírkových předmětů této sbírky, popřípadě sbírkových předmětů zapůjčených z jiných tuzemských či zahraničních muzeí nebo galerií, prostřednictvím muzejních výstav, se stanovenou návštěvní dobou v každém kalendářním roce,
- b) každoroční pořádání muzejních programů, čerpajících ze sbírkových předmětů ze sbírky, kterou poskytovatel spravuje, nebo ze sbírkových předmětů zapůjčených, nebo z poznatků o přírodě nebo historii, získaných zkoumáním sbírkových předmětů nebo předmětů obdobných, nebo výzkumem prostředí, z nějž jsou tyto předměty získávány, pro širokou veřejnost včetně specifických skupin návštěvníků, například dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením, seniorů, národnostních menšin,
- c) každoroční zpracování informací o činnosti poskytovatele ve výroční zprávě zveřejněné prostřednictvím tisku nebo v informačním systému s dálkovým přístupem¹⁾ a dále každoroční zpracování zpráv nebo informací o muzejních programech nebo muzejních publikací o poznatcích o přírodě nebo historii získaných zkoumáním

sbírkových předmětů nebo předmětů obdobných nebo výzkumem prostředí, z nějž jsou sbírkové předměty získávány,

d) zajištění průběžného poskytování informací o sbírce, kterou poskytovatel spravuje, o připravovaných expozicích, výstavách, muzejních programech, vlastní ediční činnosti, o přírodě nebo historii území, na němž poskytovatel působí, nebo informací o ostatních poskytovatelích,

e) zpracování odborných posudků, expertíz, stanovisek a pojednání v oborech své působnosti s využitím sbírky, kterou poskytovatel spravuje, poznatků o přírodě nebo historii území, v němž působí, a poznatků z výzkumu prostředí, z nějž získává sbírkové předměty, na základě žádosti a za úplatu.

(3) Standardem ekonomické dostupnosti je poskytování zlevněného, skupinového nebo volného vstupného, a to pro děti do 6 let, žáky základních škol, studenty středních a vysokých škol, seniory a pro skupiny žáků nebo studentů čítající alespoň 5 osob včetně pedagogického doprovodu a pro osoby a skupiny osob se zdravotním postižením.

(4) Standardem fyzické dostupnosti je odstraňování, pokud to stavební podstata příslušné nemovitosti dovolí nebo to není z jiných závažných důvodů vyloučeno, architektonických a jiných bariér znemožňujících osobám s omezenou schopností pohybu a orientace užívání standardizovaných veřejných služeb.

(5) Zajišťování standardizovaných veřejných služeb podle stanovených standardů může být omezeno nebo pozastaveno pouze dočasně a na dobu nezbytně nutnou

a) při rekonstrukci nebo nezbytné údržbě budovy poskytovatele, v níž jsou služby poskytovány, kdy nelze umožnit vstup návštěvníků,

b) při přípravě instalace nové expozice nebo její nezbytné změně,

c) provádí-li poskytovatel dlouhodobé práce nezbytné pro záchranu sbírky, kterou spravuje,

d) probíhá-li stěhování poskytovatele do jiných prostor, nebo

e) při živelních událostech a v jiných obdobných mimořádných případech po předchozím souhlasu garanta.

(6) Zajišťování standardizovaných veřejných služeb podle odstavců 2 a 3 a omezení nebo pozastavení zajišťování standardizovaných veřejných služeb podle odstavce 5, včetně jejich způsobu a rozsahu, poskytovatel veřejně oznámí. Za veřejné oznámení se považuje oznámení prostřednictvím tisku nebo v informačním systému s dálkovým přístupem¹⁾ nebo vývěskou na budově poskytovatele.

§ 10b

(1) Garanti jsou povinni

a) určit poskytovatelům zřizovací listinou obory, v nichž působí, a území, z nějž převážně získávají jednotlivé sbírkové předměty, a to v souladu s charakteristikou sbírek, uvedenou v centrální evidenci a s tradiční sběrnou oblastí muzea nebo galerie,

b) stanovit poskytovatelům zřizovací listinou poskytování standardizovaných veřejných služeb podle tohoto zákona do hlavního předmětu jejich činnosti,

c) zajistit poskytovatelům podmínky pro plnění standardizovaných veřejných služeb podle standardů stanovených v § 10a odst. 2 až 4.

(2) Garantům, pokud nejsou organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací zřízenou organizační složkou státu, mohou být z peněžních prostředků státního rozpočtu poskytnuty účelově určené dotace podle zvláštního právního předpisu³⁾ na zajištění standardizovaných veřejných služeb podle standardů stanovených v § 10a odst. 2 až 4.

§ 11

Vývoz sbírek do zahraničí

(1) Sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty zapsané v centrální evidenci lze vyvážet z území České republiky pouze z důvodů vystavování, veřejného předvádění vzhledu, popřípadě funkce, preparace, konzervování, restaurování nebo vědeckého zkoumání, a to na dobu určitou a na základě povolení ministerstva.

(2) Ministerstvo vydává povolení na základě žádosti vlastníka sbírký. Žádost o vydání povolení podává vlastník sbírký na předepsaném tiskopisu, jehož vzor je uveden v prováděcím právním předpise.

(3) Ministerstvo vydá povolení pouze tehdy, jestliže vývoz neohrozí fyzickou podstatu sbírký, popřípadě jednotlivých sbírkových předmětů a jsou-li poskytnuty dostatečné právní záruky pro její vrácení do České republiky.

(4) V případech, kdy se žádosti o vydání povolení k vývozu v plném rozsahu vyhoví, nevydává ministerstvo rozhodnutí, pouze potvrdí příslušné rubriky všech částí tiskopisu.

(5) Sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty lze dočasně vyvézt z území České republiky jen ve lhůtě 1 roku ode dne vydání rozhodnutí ministerstva, kterým byl vývoz povolen, a to pouze na dobu stanovenou v tomto rozhodnutí.

(6) Celní úřad potvrdí část C tiskopisu jak při propuštění sbírký nebo jednotlivých sbírkových předmětů do celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku, tak při jejich zpětném dovozu. Vlastník je povinen po zpětném dovozu zaslat díl C tiskopisu ministerstvu nejpozději do 15 dnů ode dne ukončení platnosti povolení a je povinen ministerstvu nebo celnímu úřadu, který sbíрку nebo jednotlivé sbírkové předměty propustil do celního režimu vývozu nebo pasivního zušlechťovacího styku (dále jen „příslušný celní úřad“), na vyžádání v jím stanovené lhůtě doložit, že dovezená sbírka nebo jednotlivé sbírkové předměty jsou totožné s těmi, které byly na základě povolení vyvezeny, popřípadě umožnit jejich ohledání.

(7) Práva a povinnosti stanovené v odstavcích 1 až 6 vykonává u sbírek a sbírkových předmětů, které vlastní Česká republika nebo územní samosprávný celek, organizace, která sbíрку a sbírkové předměty spravuje.

(8) Povolení takto vydaná nenahrazují povolení podle zvláštních právních předpisů. ⁴⁾

§ 12

Inventarizace sbírek

- (1) Soulad evidenčních záznamů jednotlivých sbírkových předmětů se skutečným stavem se ověřuje inventurou.
- (2) Při inventuře sbírek se porovnává inventarizovaný sbírkový předmět s příslušným záznamem ve sbírkové evidenci, zjišťuje se identifikace sbírkového předmětu podle evidenčního záznamu, jeho stav, potřeba preparace, konzervace nebo restaurování, způsob jeho uložení a kontroluje se prostředí, v němž je sbírkový předmět uložen.
- (3) Inventuru provádí inventarizační komise, kterou tvoří nejméně 3 osoby jmenované vlastníkem sbírky nebo v případě mimořádné inventarizace ministerstvem. O výsledku inventury sepíše inventarizační komise zápis, který podepíší její členové, a komise jej neprodleně předloží vlastníku sbírky, v případě mimořádné inventarizace ministerstvu. Zápis obsahuje jméno, příjmení, funkci a podpisy osob, které inventuru prováděly, a její datum. Zjistí-li se rozdíl mezi skutečným stavem a evidenčním záznamem ve sbírkové evidenci, je součástí zápisu protokol, ve kterém se uvedou zjištěné rozdíly, včetně jejich zdůvodnění.
- (4) Pokud byly při inventarizaci zjištěny nedostatky, učiní vlastník sbírky opatření k jejich nápravě, nebo v případě mimořádné inventarizace stanoví opatření k jejich nápravě ministerstvo.
- (5) Provedení inventarizace se zaznamenává do evidenční knihy s uvedením data provedení inventury.
- (6) Vlastník sbírky je povinen oznámit ministerstvu provedení inventarizace a její výsledek, popřípadě opatření stanovená k nápravě zjištěných nedostatků.
- (7) Inventarizace podle odstavců 1 až 6 se týká sbírek a sbírkových předmětů zapsaných v centrální evidenci. Při inventarizaci sbírek a sbírkových předmětů, které vlastní Česká republika nebo územní samosprávný celek, platí ustanovení § 11 odst. 7 obdobně.

§ 13

Kontrola

- (1) Kontrolu dodržování povinností stanovených tímto zákonem provádí ministerstvo.
- (2) Ke kontrole povinností stanovených podle § 11 je oprávněn rovněž příslušný celní úřad.
- (3) Zjistí-li příslušný celní úřad, že sbírka nebo jednotlivé sbírkové předměty nebyly ve lhůtě stanovené v povolení dovezeny zpět do České republiky nebo že byly dovezeny předměty, které nejsou totožné s těmi sbírkovými předměty, které byly na základě povolení vyvezeny, podá ministerstvu návrh na zahájení řízení podle § 14 odst. 1 písm. d).

§ 14

Přestupky

- (1) Vlastník sbírky nebo organizace, která spravuje sbírky a sbírkové předměty, které jsou ve vlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku, se dopustí přestupku tím, že

- a) poruší některou z povinností podle § 7 odst. 1 a 2, § 9 odst. 1 písm. f), g), k), l) a m) a § 12 odst. 6,
- b) poruší některou z povinností podle § 9 odst. 1 písm. c), d), e), h), i), j) a n),
- c) poruší některou z povinností podle § 9 odst. 1 písm. a) a b), nebo
- d) poruší některou z povinností podle § 11 odst. 1 a 6.

(2) Organizace státu nebo územního samosprávného celku, určená podle § 10 odst. 1 ministerstvem, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností podle § 10 odst. 1.

(3) Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 20 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 2,
- b) 100 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a),
- c) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b),
- d) 2 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c),
- e) 10 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. d).

(4) Je-li přestupek podle odstavce 1 písm. b) spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, uloží se pokuta do výše dvojnásobku horní hranice sazby uvedené v odstavci 3 písm. c). Přestupek je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců.

(5) Přestupky podle tohoto zákona projednává a pokuty vybírá a vymáhá ministerstvo.

Společná a přechodná ustanovení

§ 15

Vztah ke zvláštním právním předpisům

- (1) Na rozhodování podle tohoto zákona se vztahuje správní řád, nestanoví-li tento zákon jinak.
- (2) Pokud jsou součástí sbírek archiválie,²⁾ zůstává způsob jejich evidence, ochrany a nakládání s nimi podle zvláštního právního předpisu tímto zákonem nedotčen.
- (3) Na postup při inventarizaci podle tohoto zákona se nevztahuje zákon o účetnictví.
- (4) Pokud jsou součástí sbírek kulturní památky nebo národní kulturní památky, zůstává způsob jejich ochrany a nakládání s nimi podle zvláštního právního předpisu tímto zákonem nedotčen.

§ 16

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo stanoví vyhláškou podrobnosti trvalého uchovávání sbírek, vedení sbírkové evidence, inventarizace, vyřazování ze sbírkové evidence, vývozu sbírek a vzory tiskopisů podle § 4 odst. 1, § 5 odst. 1 a § 11 odst. 2.

§ 17

Přechodná ustanovení

(1) U organizací, které ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona spravují sbírky ve vlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku, se jejich dosavadní sbírková evidence považuje za sbírkovou evidenci podle tohoto zákona. Neobsahuje-li jejich dosavadní sbírková evidence všechny údaje stanovené v § 9 odst. 1 písm. d), jsou tyto organizace povinny chybějící údaje doplnit nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Sbírkky, které jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona ve vlastnictví státu nebo územního samosprávného celku, ministerstvo zapíše do centrální evidence na základě žádosti organizací, které sbírky spravují.

(3) Organizace uvedené v odstavci 2 podají po splnění povinnosti podle odstavce 1 ministerstvu žádost o zápis do centrální evidence na stejném tiskopisu, jehož vzor je stanoven pro žádosti podle § 3 odst. 2, a to ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději však do 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) U sbírek podle odstavce 2 se do doby jejich zápisu do centrální evidence postupuje podle dosavadních právních předpisů.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty

§ 18

V § 1 zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, odstavec 2 včetně poznámek pod čarou č. 1), 2) a 3) zní:

„(2) Tento zákon se nevztahuje na kulturní památky a národní kulturní památky, ¹⁾ sbírky muzejní povahy,²⁾ sbírkové předměty,²⁾ archiválie³⁾ a na předměty, které jsou originály děl výtvarných umění žijících autorů.

¹⁾ Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů.

³⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.“

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státní památkové péči

§ 19

V § 42 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se odstavec 6 zrušuje.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna živnostenského zákona

§ 20

V § 3 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 356/1999 Sb., písmeno aa) včetně poznámky pod čarou č. 23h) zní:

„aa) činnost organizací zřízených podle zvláštních právních předpisů^{23h)} vykonávaná v souladu s účelem, pro který byly zřízeny,

^{23h)} Například § 31 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění pozdějších předpisů.“

ČÁST PÁTÁ

Zrušovací ustanovení

§ 21

Zrušuje se zákon č. 54/1959 Sb., o muzeích a galeriích.

ČÁST ŠESTÁ

Účinnost

§ 22

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

²⁾ § 2 zákona č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění zákona č. 343/1992 Sb.

¹⁾ § 2 písm. o) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁴⁾ Například zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 16/1997 Sb.

o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně a doplnění zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 490 občanského zákoníku.